

Til deg som snart skal på teater. | [Vis i nettleser](#)

Velkommen på forestilling!

Her får du en introduksjon til forestillingen *Reform 97* – del gjerne denne e-posten med teaterfølget ditt!

Hva skal vi med skolen?

Lille Marius dør av å pugge latinske glosser i Alexander Kiellands skolekritiske *Gift* fra 1883. I 1955 rømmer Jens Bjørneboes Jonas fra en skole som ikke klarer å hjelpe dyslektikere. Nå har det gått over 70 år siden Bjørneboes oppgjør med skolevesenet, og det er på tide å følge nok en liten gutt, Pax, gjennom den norske skolen.

Regissør Tyra Tønnessen, scenograf Leiko Fuseya og en gruppe skuespillere har tatt på seg oppgaven. Gjennom egne erfaringer, intervjuer med elever, lærere og foreldre og et

dykk ned i artikler, skolereformer og skjemaer skaper de sammen en forestilling om to barn, den enes mor og deres lærer – om noe alle har et forhold til: skolen.

Hanne Tønne

Hanne Tømta, teatersjef

Se bilder fra forestillingen:

Se videoer:

– Hva har skjedd med tiden skolen har fått?

Se intervju med regissør Tyra Tønnessen om *Reform 97*.

– Hvordan ønsker vi å ha det i klasserommet vårt?

Få en smakebit fra forestillingen.

Improvisasjon over et stykke virkelighet

Forestillingen *Reform 97* utvikles av seks scenekunstnere, ved hjelp av lek, fantasi, intuisjon – og undersøkelser av hva en reform egentlig er.

Hva er en reform? Jo, en betegnelse på en planlagt, gradvis endring til det bedre. Det betyr å forme på ny. Hele troen på reform er et uttrykk for optimisme; vi går vel rundt de fleste av oss og håper at livet skal være en lang reform. Men så kommer det kanskje en dag da vi må innse at endringene ikke lenger er til det bedre. Hva gjør vi da?

Forestillingen *Reform 97* skal handle om skolen – men like mye om *reform* som et mer eksistensielt fenomen. Og for å komme dit, skal en gruppe scenekunstnere ta i bruk uortodokse metoder.

Det hele startet med at en gjeng skuespillere møttes for å snakke om hva som engasjerer i samtiden, hvilket teater de drømmer om, hvilke roller de ønsker å se på scenen. Først var det skuespillerne Marte Engebrihtsen, Marte Magnusdotter Solem, Birgitte Larsen og Hanne Skille Reitan som traff hverandre. Etter hvert fikk de med seg regissør Tyra Tønnessen og scenograf Leiko Fuseya.

Tyra Tønnessen har erfaring med å lage forestillinger fra bunnen av, gjennom skuespillerimprovisasjon. Forestillingen *Julemiddag*, som har gått i mange år før jul på Nationaltheatret, er et sånt prosjekt. Gjennom improvisasjonene utvikles roller, situasjoner og menneskelige prosesser. Dette er et helt annet type arbeid enn det forskere eller journalister driver med – selv om disse teaterprosjektene også ønsker å utforske fenomener i samfunnet. Forestillingen *Reform 97* utvikles ved hjelp av denne metoden. På en måte likner det på barns lek, der fantasi og intuisjon er viktig, men samtidig er kunnskapen om det som skal improviseres over, avgjørende.

Vil bety noe

Skuespiller Birgitte Larsen skal spille rollen som historieprofessor i forestillingen. Hun har måttet sette seg inn temaet denne professoren

har tatt doktorgrad i, for å kunne improvisere relevant og få de tankene og replikkene som vil være del av en historieprofessors verden.

Skuespillerne har også lest seg opp på temaer som skoledebatt, kjønnsforskning, barndom og aldring. Og ikke minst har de møtt mennesker som kan noe om de ulike temaene.

Marte Magnusdotter Solem, som skal spille lærer, har vært på flere skoler, og hun har møtt både nyutdannede og pensjonerte lærere. Mange av dem er veldig dedikerte og inspirerende, mens noen er frustrerte. Lærerne har ansvar for en større del av tiden med barna i dag, nå som skoledagene har blitt lengre, og Solems inntrykk er at lærerne opplever et større forventningspress fra foreldre og ledelse om å levere resultater. Mange lærere har valgt dette yrket fordi de vil bety noe i et barns liv, de ønsker å vekke nysgjerrighet og engasjement – og kanskje har de et forbilde, en lærer som betydde noe spesielt en gang, som de ønsker å ligne. Men ofte kan det virke som det er utfordrende å holde engasjementet levende, for uansett hvor mye lærerne forbereder seg og ønsker å være der for alle, er det lett å få følelsen av å ikke strekke til. Læreren skal sørge for at alle kommer seg gjennom pensum, kartlegge, evaluere og skrive rapporter og svare på henvendelser fra foreldre. I dag tar foreldre oftere kontakt med læreren om små og store bekymringer, og det kan være utfordrende å skulle svare på alle de henvendelsene og følge opp barna deres, men samtidig fange opp og se de unge som faller utenfor eller ikke har foreldre som bryr seg. Dette er dilemmaer scenekunstnerne ønsker å ta med seg i forestillingen de skal lage.

En naturlov?

Tenker vi på skolen som en slags naturlov, noe vi ikke egentlig kan røre ved? Glemmer vi at den er høyst menneskeskapt, og at vi kan forme den som vi vil?

Reform 97, skolereformen som har gitt tittelen til forestillingen, er en av mange skolereformer. Den gikk i korthet ut på at ungene skulle begynne et år tidligere på skolen, og at skoledagen ble lengre.

Kunstnergruppa har møtt sterke stemmer både for og mot denne, og andre, reformer. De har snakket med skoleutreder Camilla Stoltenberg om guttenes plass i skolen, og de skal møte tidligere utdanningsminister Kristin Clemet for å lære mer om reformen hun påbegynte, Kunnskapsløftet, som kom noen år etter Reform 97.

I rollene som to 12 år gamle gutter, møter vi Marte Engebrigtsen og Hanne Skille Reitan. Utfordringene deres blir å hente frem fornemmelser fra da de selv var 12 år – en veldig sårbar og sterk tid i livet for de fleste. Som 12-åring er man på tampen av barndommen og veksler mellom å være veldig barnlig i fysikken, samtidig som utviklingen av selvkontroll og selvbevissthet har begynt. Engebrigtsen vil gjerne at rollen skal utvikle noen sider som kanskje ikke er så sympatiske. Slik vekkes kanskje en nysgjerrighet: Hvorfor skjer dette? Skal man gå ut fra at menneskene i bunn og grunn er gode og vet hva som er rett og galt? I tilfelle må det vel være noe i guttens hverdag eller oppdragelse som drar ham i gal retning?

Blikket utenfra

Leiko Fuseya er scenograf, og hennes hovedoppgave er å skape omstendigheter for stykket og følelser i publikum, men hun er også medforfatter. Hun har vokst opp i Japan og er utdannet i New York, og bidrar derfor med et blikk utenfra – kjønnsroller og syn på barndom og oppdragelse arter seg jo veldig forskjellig, avhengig av hvor i verden man er. Fuseya er også mor til to og sitter i FAU, så den norske skolen kan hun rapportere om fra innsiden.

Men gruppa har altså ambisjoner om at forestillingen skal handle om mer enn skole. Helst bør den handle om hele livet og samfunnet, fremtiden og nåtiden ...

Hvis ikke prosjektet da tar helt nye og uventede retninger underveis i prosessen. Det kan man aldri vite med forestillinger som dette – før skuespillerne møter publikum og improvisasjonsarbeidet er forløst i en helt ny forestilling.

REFORM 97

En nær, leken, morsom og undersøkende forestilling om to barn, deres mødre og lærer – og noe alle har et forhold til: skolen.

Medvirkende:

Hanne Skille Reitan

Marte Engebrigtsen

Birgitte Larsen

Marte Magnusdotter Solem

Kunstnerisk lag:

Av Tyra Tønnessen, Hanne Skille Reitan, Marte Engebrigtsen, Birgitte Larsen, Marte Magnusdotter Solem og Leiko Fuseya.

Regissør: [Tyra Tønnessen](#).

Scenograf og kostymedesigner: [Leiko Fuseya](#).

Lysdesigner: [Ingrid Tønder](#).

Lyddesigner: [Roy Knudsen](#).

Videodesigner: [Torbjørn Ljunggren](#).

Maskør: [Marianne Hommo](#).

Dramaturg: [Olav Torbjørn Skare](#).

Koreograf: [Kristin Hjort Inao](#).

Produksjonslag:

Produsent: Runi Sveen.

Inspisient: Karoline Husjord. **Sufflør:** Amanda Øiestad Nilsen. **Scenemester:** Njål Øwre. **Lysmester:** Bjørn Olav Hauknes. **Produksjonsansvarlig kostymer:** Cathrine Engehagen Bråthen. **Forestillingsansvarlig kostymer:** Linda Braseth. **Rekvisitør:** Eva Hauge / Martin Brage Jonassen. **Informasjonsansvarlig:** Åsta Hoem Hagen. **Markedsansvarlig:** Kari Nordberg Svendsby.

Varighet: Ca. to timer og 20 minutter inkludert pause.

Velkommen i teatret!

Hold deg alltid oppdatert – følg oss også på Facebook, Instagram, Youtube eller Spotify!

[Avregistrer](#) | [Kontakt oss](#)

